

H. van Andel, Lid van Gedeputeerde Staten der Provincie Utrecht te de Bildt. W. K. H. Anten, Afdelingchef bij het Provinciaal-Bestuur van en te Utrecht. W. H. de Beaufort, Voorzitter van het Provinciaal Utrechtsch Comité voor behoud van natuurschoon te Maarn. E. D. van Dissel, Directeur van het Staatsboschbeheer te Utrecht. Dr. J. C. Graaf van Randwijck, Burgemeester der Gemeente Amersfoort, Voorzitter van de Afdeling „Utrecht” van de Nederlandsche Vereeniging van Gemeenten te Amersfoort. Mr. P. G. van Tienhoven, Voorzitter van de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland te Amsterdam. Dr. J. J. de Waal Malefyt, Wethouder der Gemeente Utrecht.

De Europeesche kanarie te Zutten. — Het artikel van Dr. Thijsse in de Maart-aflevering van D. L. N. over de Eur. kanarie is voor mij een aanleiding tot het mededeelen van eenige waarnemingen. Mijn eerste aantekening, die betrekking heeft op de kanarie dateert van 30 April 1924 en staat dik onderstreept in m'n dagboek. In die tijd ging ik dikwijls na school of 's morgens vroeg even naar de begraafplaats, eenige minuten buiten de stad, om vogelwaarnemingen te doen. Iedereen die Zutten's Prot kerkhof kent, zal moeten toegeven dat het er voor vogels zeer aantrekkelijk uitziet, al is de omvang betrekkelijk klein, en al wordt het goed onderhouden. Een grachtje met treurwilgen en een haag van hooge beuken, forsche kastanjes, ratelpopulieren en sparren grenzen het als een paradijs van de overige wereld af, terwijl de onderbeplanting langs de rand, boschjes, palmpjes en heesters volop nestgelegenheid bieden voor vogels als lijsters, kneuen, groenvinken, heggemusshies en zoo meer.

Op dien laatsten April dag dan, werd boven in een hooge populier een liedje gelispeld, zoo eigenaardig dat het van een onbekende vreemdeling zijn moest. Het beschrijven durf ik niet, maar in de marge van Kleinschmidt's „Singvögel der Heimat”, teekende ik aan, dat het overeenkomt met het nonchalante refreinje van het gezang van de Grauwe gors, en ook eenigszins deed denken aan het onregelmatige loopje van een Boerenzwaluwenliedje uit de verte.

De volgende dagen inspekteerde ik geregeld de boomen van de begraafplaats en kon vaststellen, dat het kostbare kleinood er nog was, ja dat er zelfs een tweede was bijgekomen. Het bescheiden liedje was niet van de lucht en de 5e Mei viel 't me op dat de slanke vogeltjes elkaar gingen najagen, en van boom tot boom vlogen. Zou het een paartje zijn?

Het bleef bij een vermoeden. Of er een nest gemaakt werd kon ik niet konstateeren, alleen merkte ik dat het enthousiasme tot zingen verflauwde en ten slotte slechts af en toe een fragmentarisch liedje te vernemen was.

De laatste aantekening maakte ik de 12e Juni, want door omstandigheden moest ik de waarnemingen afbreken. Later in 't seizoen heb ik geen kanaries meer gezien. 1925 bracht me niets en 1926 evenmin.

Op 27 Mei '26 klonk me het bekende liedje in de ooren vanuit een hooge spar, in een tuin aan den steilen weg langs hôtel „de la Poste” in Gulpen.

Utrecht.

G. F. MAKINK, biol. stud.

Opmerking naar aanleiding van eene lezing met films, gehouden door Prof. Dr. J. Thienemann uit Rossiten op 19 Maart 1927, des avonds 8 uur, in het Gebouw van de Burgerwacht, Singel 548 te Amsterdam.

Op Zaterdagavond 19 Maart 1927 hield Prof. Dr. J. Thienemann uit Rossiten, in het Gebouw van de Burgerwacht, Singel te Amsterdam eene lezing met films over het vogelleven in de Kurische Nehrung. Deze lezing betrof niet uitsluitend het vogelleven, doch het is juist naar aanleiding hiervan, dat ik (ook namens enkele andere toehoorders welke bij die lezing tegenwoordig waren) een en ander wenschte op te merken.

Hoewel ik natuurlijk niet bevoegd ben te oordeelen over de zeer verdienstelijke wijze, waarop Prof. Dr. Thienemann de wetenschap heeft bevorderd, meen ik niettemin dat het goed kan zijn een blijk van misnoegen te geven over de manier van toelichten van enkele gedeelten der films, welke Prof. Dr. Thieneman ons te zien gaf.

Het is niet tegen de films dus, dat ik protesteer. Maar ik wilde het gevoel van weersin

uiten hetwelk mij bekreep, toen ik op de film zag, hoe enkele inboorlingen van de Kurische Nehrung zich schuldig maakten aan langdurig sarren van een armen zeehond welke in hun handen gevallen was, en hoe ik hierbij hoorde, dat Prof. Dr. Thienemann min of meer vergoelijkend sprak over dit soort menschen, welke uiting gaven aan hun wraakgevoel tegen den algemeen verfoeiden „vischdief”.

Het is niet tegen het *vertoonen* van een dergel. film dat ik gekant ben; men kan laten zien: een oorlogsfilm, een koppensnellerij, palingtrekkerij, enz. Had de Prof. ons niet zoo leukweg uitleg gegeven van laffe dierenmishandeling, doch ons verteld, dat er pogingen worden aangewend, om de nog primitieve bevolking van de Kurische Nehrung een weinig te beschaven, hun meer liefde en eerbied in te prenten voor onze medeschepselen, zoo zou onze ergernis terstond verdwenen zijn.

Even later toonde de film ons de manier waarop telken jare groote hoeveelheden kraaien worden afgemaakt. De inboorlingen bijten dezen dieren n.l. den schedel in. Nogmaals, er is niets tegen, dit op het doek te laten zien, maar het is grof en lomp ons te willen wijsmaken, dat zoo iets eigenlijk niet zoo erg is, ja zelfs dat een dier, op dergel. wijze gedood, spoedig aan zijn einde komt! Dit is zeer zakelijk geredeneerd, maar neemt niet weg, dat het beestachtig ongevoelig en onmenscheijk is, zoo te handelen. Het is beschamend voor de mensheid dat er wezens bestaan, welke hun tanden *kunnen* zetten in het kopje van een levenden vogel en dit dan verbrijzelen met hun kauwapparaat! Het was grof van Prof. Dr. J. Thienemann, dat hij verzuimde deze opmerking te maken en slechts aankwam met zijn „practisch” inzicht van staal. Wat is de waarde van wetenschap, zonder als achtergrond liefde en wijsheid!

Daar ik, toen de film en toelichting door Prof. Dr. Th. zoover gevorderd waren, genoeg kreeg van dit soort „practische” natuurliefde, verliet ik de zaal.

De drie Vereenigingen voor welke Prof. Dr. J. Thienemann sprak, hebben het verheven doel, aan te kweken: liefde voor de Natuurstudie en te beschermen de werken der Natuur. Het komt mij voor dat een propaganda, welke eenzijdig practisch wetenschappelijk is, en geen recht doet wedervaren aan de beste eigenschap van het menschelijk gemoed, n.l. hartelijke liefde en het vermogen te kunnen meevoelen in lief en leed met onze medeschepselen, half werk verricht, ja, zelfs afstootend werken kan. Vandaar dit protest.

HERBERT VAN DER POLL.

Zuid-Europeesche Kanarie. — Kan het zijn, dat ik reeds het vorige jaar in Twente (Goor) de Europeesche Kanarie heb gezien. Eerst meende ik dat het een Sijsje was, die in grooten getale altijd op de vruchten van onze elzen afkomen, maar bij het opvliegen leek de vogel haast zoo geel als een wielewaal. Daar ik echter niet wist van de Z. E. Kanarie schonk ik er verder geen aandacht aan, meenende dat het een ontsnapte „tamme” was. Arnhem, 12 Maart 1927.

H. C. G. C.

Een paar merkwaardige strandvondsten. — Reeds lang geleden, in Augustus 1921, vond ik een half uurtje bezuiden Kijkduin een groot stuk blauwgrijs, kalkhoudend veen met duidelijke skeletten van zeesterren (*Ast. rubens?*), schelpfragmenten (*Mont. bidentata?*) en bladresten. Ik heb naderhand nog vele veenbonken onderzocht en stukgeslagen, doch heb er zulke overblijfselen nooit weer in gevonden. Het veen is blijkbaar in zout water afgezet en niet afkomstig van de veenbanken daar ter plaatse, op het strand. De aanwezigheid van verscheidene gaten van boormossels. wijzen m.i. op een meer verwijderde herkomst.

Een jaar later vond ik, weer bij Kijkduin, iets dergelijks: Een harde massa, bestaande uit grof zand met talrijke schelpen en schelpresten (*Spis. subtruncata*) vast aaneengekit door een op pyriet gelijkend mineraal, die deed denken aan een stuk van het wegdek van een geasfalteerd fietspad. Het zand bestaat uit tot 2 mm. groote, sterk afgeslepen, veelal waterheldere kwartskorrels. Het Pyriet(?) is zeer fijn op de zandkorrels en schelpen afgezet; duidelijke kristalvlakken zijn niet zichtbaar. Ik meen me te herinneren, dat ik zulke stukken later nog enkele malen heb gevonden.

Daar ik dergelijke vondsten nooit beschreven zag, leek het me wel de moeite waard ze even te vermelden. Kan iemand hierover misschien inlichtingen geven?

Vlaarding, 1/3 '27.

P. HUMMELINCK.